

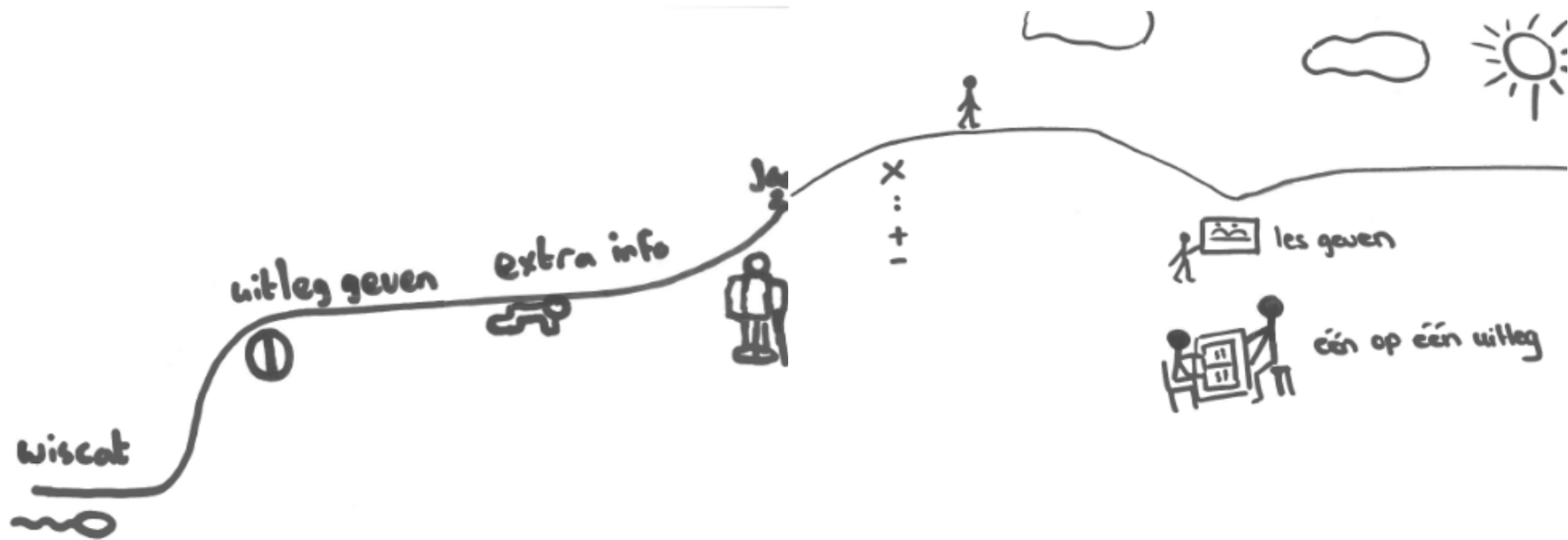
Het bewustzijn van pabostudenten van hun eigen leer- en ontwikkelingslijnen bij rekenen-wiskunde

Sonja Stuber & Michiel Veldhuis

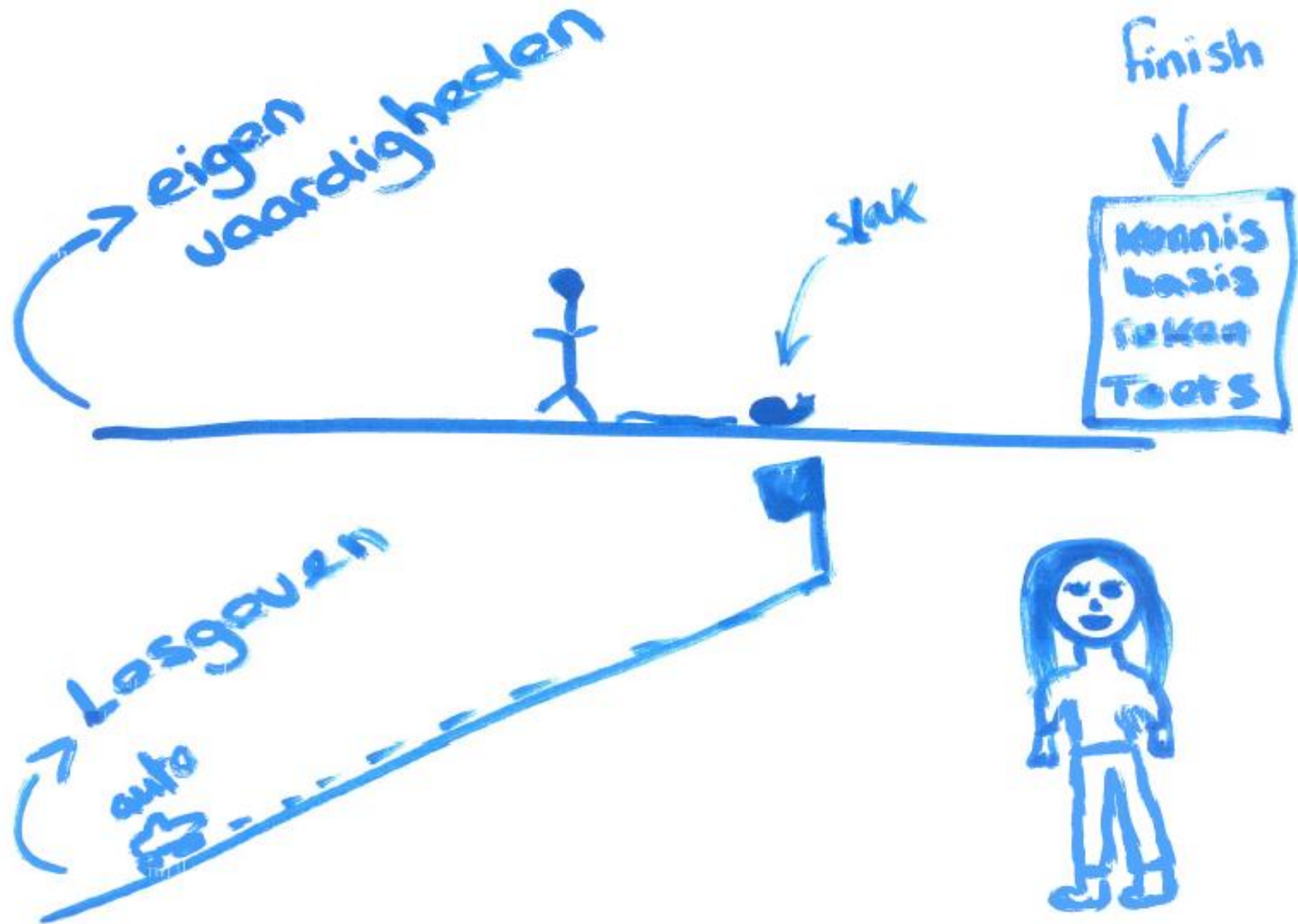
*Radiantlectoraat rekenen-wiskunde
Hogeschool IPABO Amsterdam/Alkmaar*
s.stuber@ipabo.nl / m.veldhuis@ipabo.nl

2024

2024

Doelen

- Zicht krijgen op bewustzijn van studenten
- Zoeken naar manieren om bewustzijn vergroten

Tekeningen als venster

- “Draw a scientist”-test (Chambers, 1983)

Fig. 3 Examples of Typical Stereotypical Drawings. Student drawings. The scientists wear lab coats and safety glasses. Male scientists have crazy hair or are bald; all work indoors in a laboratory setting

Tekeningen als venster

- Weber & Mitchell (1996): “hoe zie je jezelf als leraar?”

Figure 2. Traditional portrayal of teacher. Drawn by preservice teacher.

Tekeningen als venster

- Weber & Mitchell (1996): “hoe zie je jezelf als leraar?”
- Akerson (2017): “waar denk je aan bij wiskunde?”

Figure 1. PSTC-generated drawing depicting a negative impression of mathematics. Characteristics distinguishing this drawing as a negative drawing include the frowning face, low grade, and thunderstorm of mathematics.

Figure 2. PSTC generated drawing depicting a positive impression of mathematics. Characteristics distinguishing this drawing as a positive image associated with mathematics include the smiling face and acknowledgment of enjoyment.

Tekeningen als venster

- Weber & Mitchell (1996): “hoe zie je jezelf als leraar?”
- Akerson (2017): “waar denk je aan bij wiskunde?”
- Mensah & Fleshman (2012): “ideale leraar?”

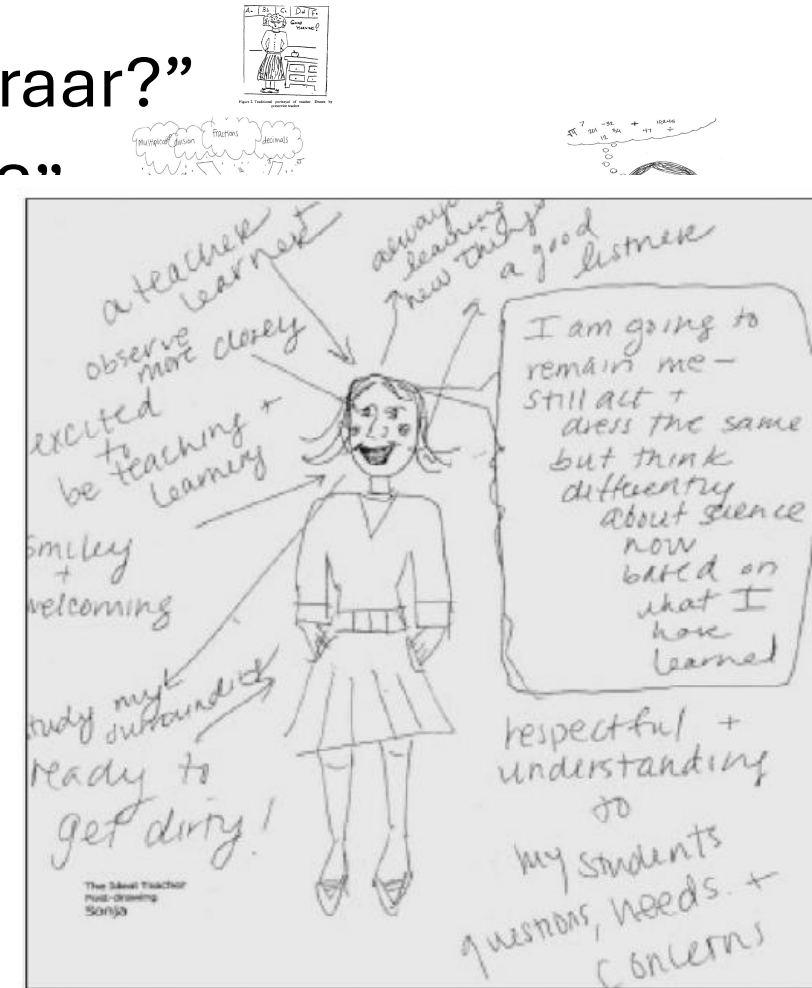

Figure 4. Image of the ideal elementary science teacher (post-drawing)

Figure 9. An example of pre/post mathematics drawings that show the most recent content.

- Moss et al. (2022): “teken jezelf terwijl je wiskunde doet”

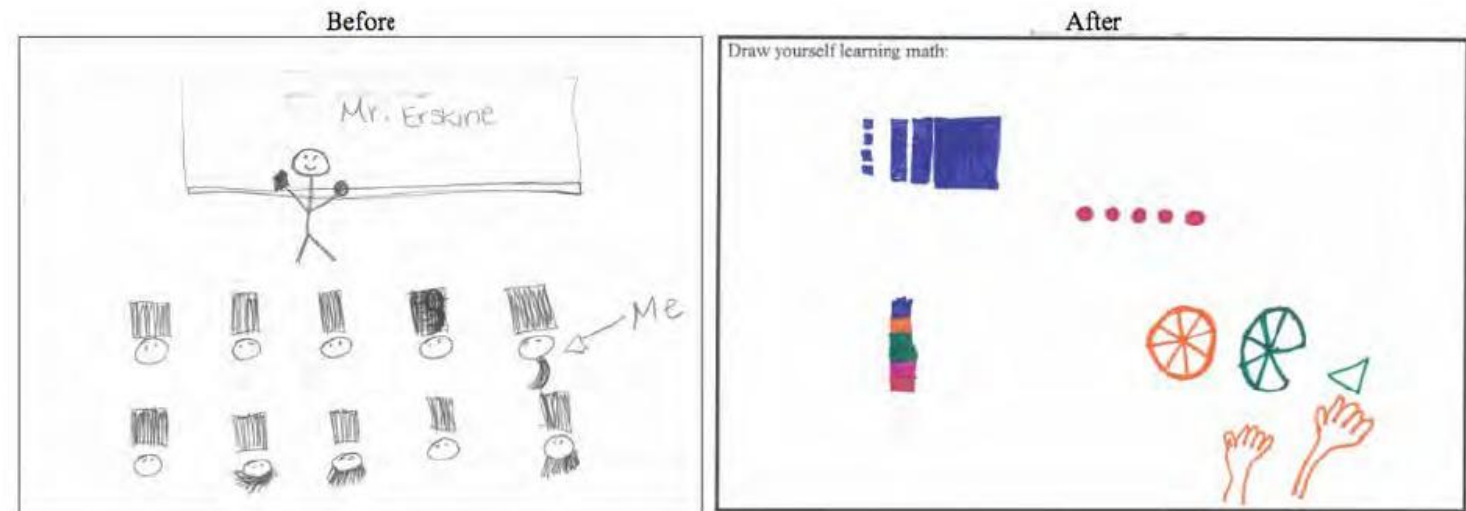

Figure 4. An example of a Decrease in Board/Lecture and an Increase in Materials for Hands-on Teaching in Math.

Is leraar?”
nde?”
”

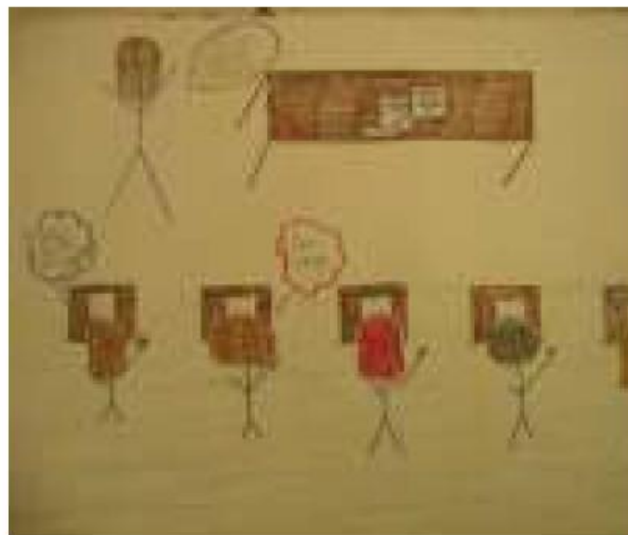

Figure 3-a

Figure 3-b

er

zelf als leraar?

wiskunde?"

aar?"

je wiskunde doet"

- Lee & Zeppelin (2014): "teken je rekenverleden en toekomst"

Figure 6-d

Tekeningen als venster

- Weber & Mitchell (1996): “hoe zie je jezelf als leraar?”
- Akerson (2017): “waar denk je aan bij wiskunde?”
- Mensah & Fleshman (2012): “ideale leraar?”
- Moss et al. (2022): “teken jezelf terwijl je wiskunde doet”
- Lee & Zeppelin (2014): “teken je rekenverleden en toekomst”

Figure 3. PSTC-generated drawing depicting a negative impression of teachers. Characteristics: Understanding the drawing as a negative drawing includes the following ideas: grade, and teacher's role of mathematics.

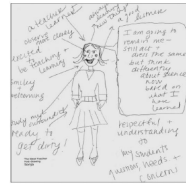

Figure 4. Image of the ideal elementary science teacher (post-drawing).

Figure 5. An example of a teacher's drawing. Characteristics: Understanding the drawing as a positive stage associated with mathematics includes the reading characteristics of teachers.

Figure 6. An example of a teacher's drawing.

Figure 6. Examples of drawings in Set 2: Future plans.

Methode

1. Vragenlijst met 10 vragen (2024)

- 58 pabostudenten
  - Jaar 1: 39
  - Jaar 2: 19

2. Tekeningen van 20 eerstejaarsstudenten (2025)

- Vier tekeningen van maart-mei

“Teken je eigen ontwikkeling van rekenen-wiskunde (en vul aan)”

Resultaten vragenlijst

- Mate van bekwaamheid binnen het vak rekenen-wiskunde

- Jaar 1: 7.4
- Jaar 2: 7.2

*“Omdat ik goed
ben ik rekenen-
wiskunde”*
Gecijferdheid

*“Omdat ik al
veel lessen
heb gegeven”*
didactiek

- Wat nog te leren binnen het vak?

*“Hoe je simpele
bewerkingen goed
kunt uitleggen,
zoals 10-9?”*
didactiek

*“Hoe les te
geven op
verschillende
niveaus?”*
didactiek

*“Hoe kan ik een
rekenles interessant
maken?”*
didactiek

Resultaten vragenlijst

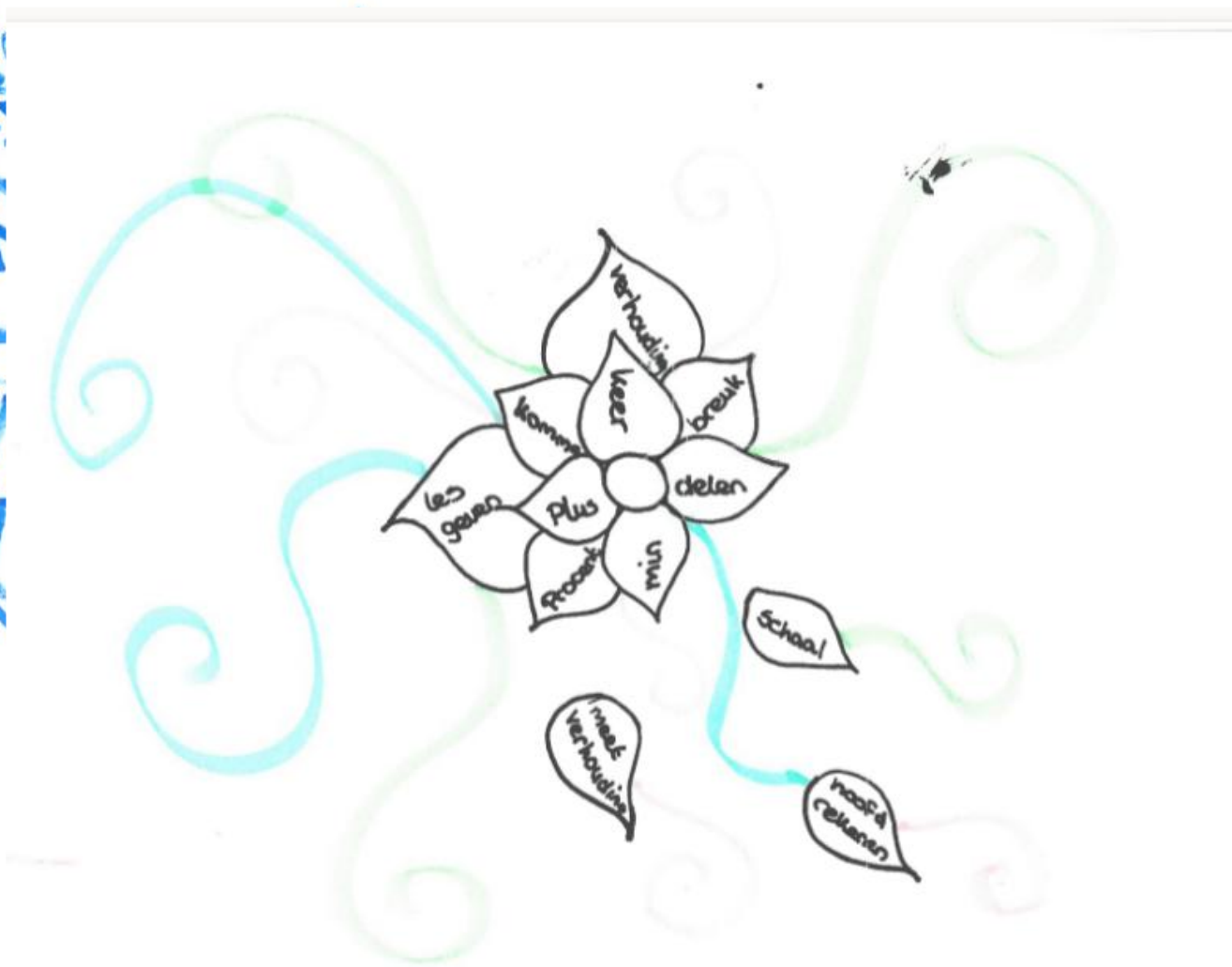
- Zet op volgorde van belang: didactiek, gecijferdheid en wiskundige attitude

	1 ^e plek	2 ^e plek	3 ^e plek
Didactiek	34	15	10
Gecijferdheid	18	26	15
Wiskundige attitude	7	18	34

Gekozen metaforen om ontwikkeling te laten zien

- Lijnen
- Bloem
- Rups
- Zee
- Boom
- Bloem
- Gezicht
- Weertypes

en

groep 5 groep 6 groep 7 groep 8

ontwikkeling vanaf groep 5 tot nu”.

Klas 1 Klas 2 Klas 3 Klas 4 (1e keer)

Klas 4 (2e keer:

Zomer 2024:

Klas 5:

Ipabo jaar 1:

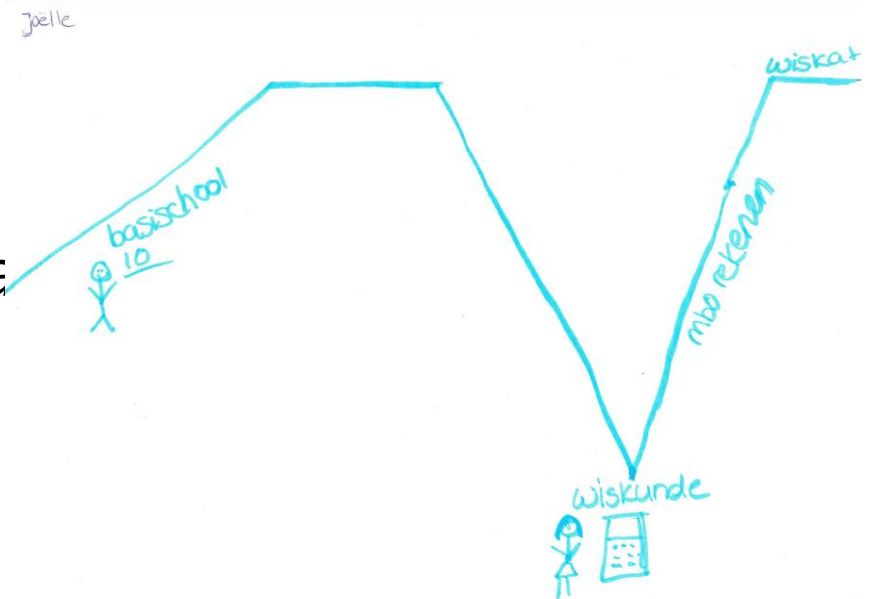

Vorm

Tijdslijn (14 keer)

Strip (7 keer)

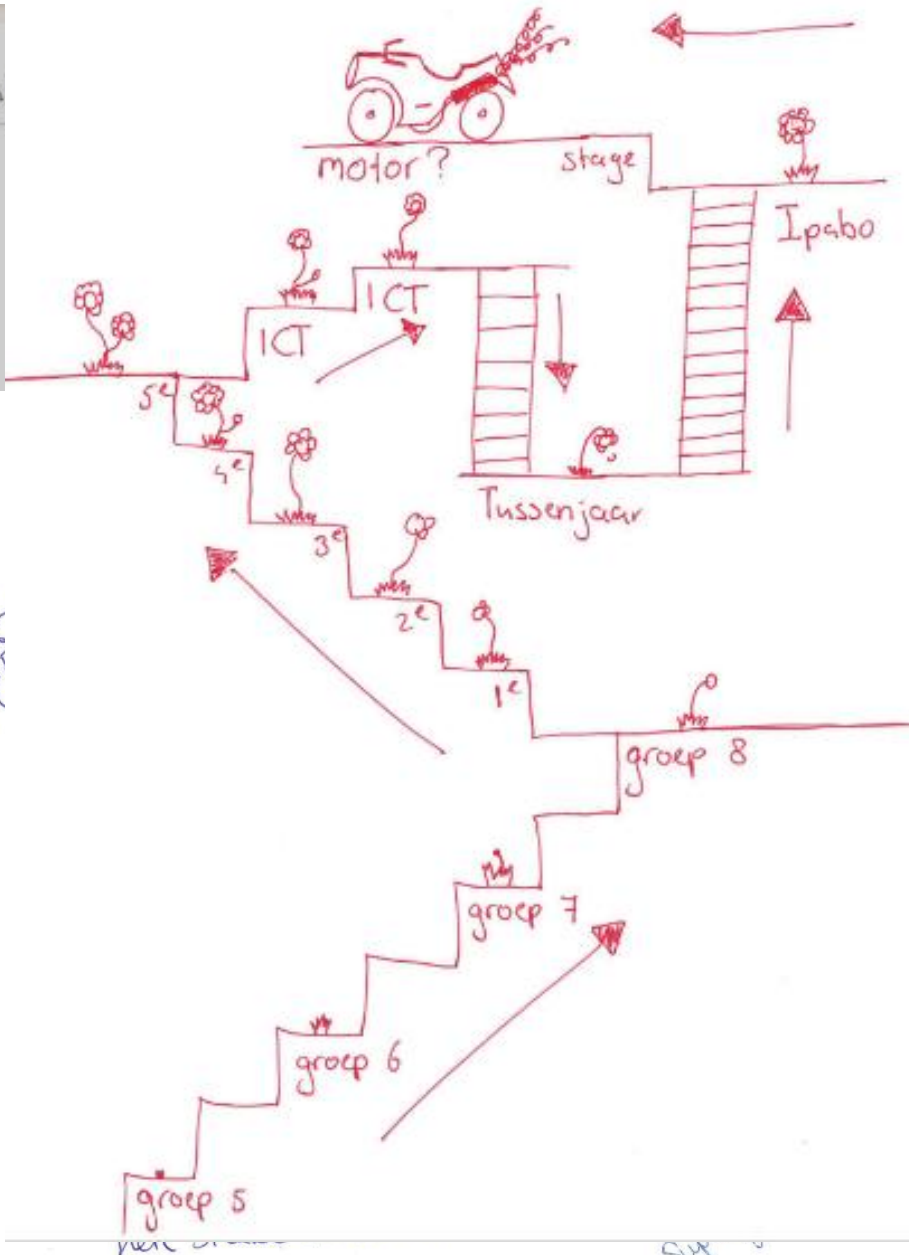
er vanaf de laag

Resulta

1. "Tekening"

als juf

ik ben er niet

Hey Ben ik weer

Bang om te vallen dat ik het niet kan

onderwerp die ik beheers word ik zelfverzekerd van dat ik in helpen

Reken held Super goeie Rekenaar

AED

Wisselen van school andere methode veel bijles nodig

Resultaten tekeningen

“Teken je ontwikkeling verder vanaf de laatste keer dat we elkaar hebben gezien”.

Dagelijks leven (17 van de 20)

- Sport
- Geld
- Reizen

Didactiek (11 van de 20)

Eigenvaardigheid (18 van de 20)

Res

“Tekel
gezier

Dagel

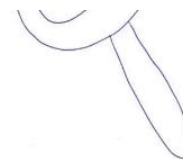
- **Spo**
- Gelc
- Reiz

Didac

Eigenvaardigheid

Ajax US Nac
3 1

- Met mijn moeder over gehad hoeveel mensen er in het stadion kunnen
- Nummer checken waar plek was
- De reistijd erna toe rekenen

Kolven/voorbreiden
voor eisen

op werk

♣ ♣

Hardlopen

Hoeveel km gink doen?
Hoeveel moet ik nog?

Mist naankoma 6 mei 2025

Resultaten tekeningen

afgelopen 3 weken

“Teken je ontwikkeling ve
gezien”.

Koningsnacht

Salaris 264,50

Dagelijks leven

- Sport
- **Geld**
- Reizen

 bier
€ 3,50

 mix
€ 8,50

 broodje
€ 8,50

 Patatje
€ 7,25

Didactiek

hoe veel kan ik drinken van mijn geld?

Eigenvaardigheid

hoe veel kan ik eten van mijn geld?

Resultaten tekeningen

Loningsnacht
of
dag → berekenen hoe
duur de wijntjes
zijn

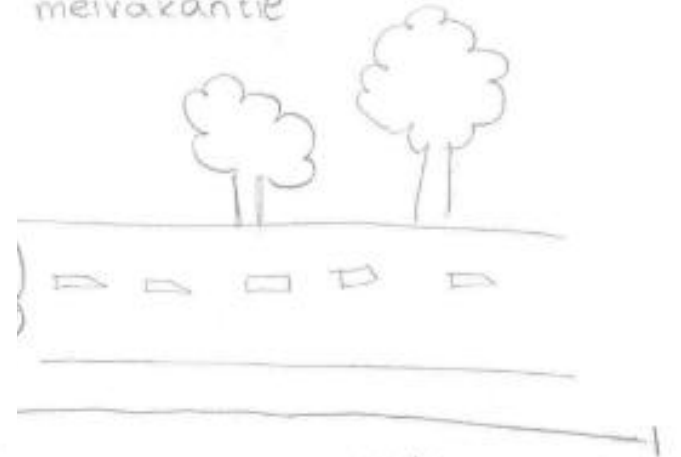

Werken in het restaurant
hoeveel heb ik verdiend

naar het strand, wat zijn de
parkeerkosten en hoeveel moet
ik gaan betalen voor eten en de
barbie.

Rakenen in de meivakantie

einde van de
vakantie

↳ werken in de
hoera, mensen
geven geld →
hoeveel geef ik
terug?
ik rijk op een
boot hoeveel
km/u vaart de
boot? hoe lang is het
vaaien?

rar
leel

oet
agen?
en

dal?

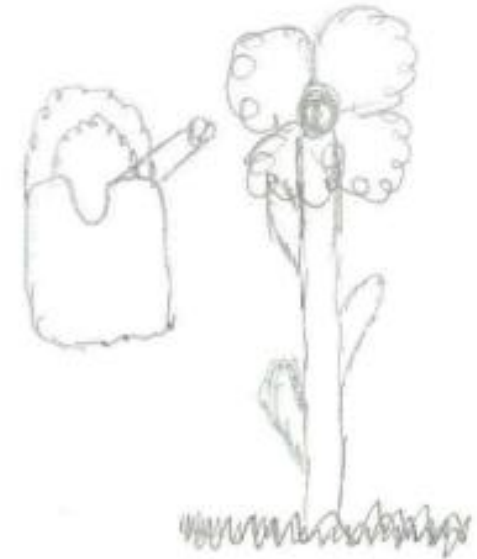
Resultaten tekeningen

leerling helpen met tafels
-> dyscalculie test gehad

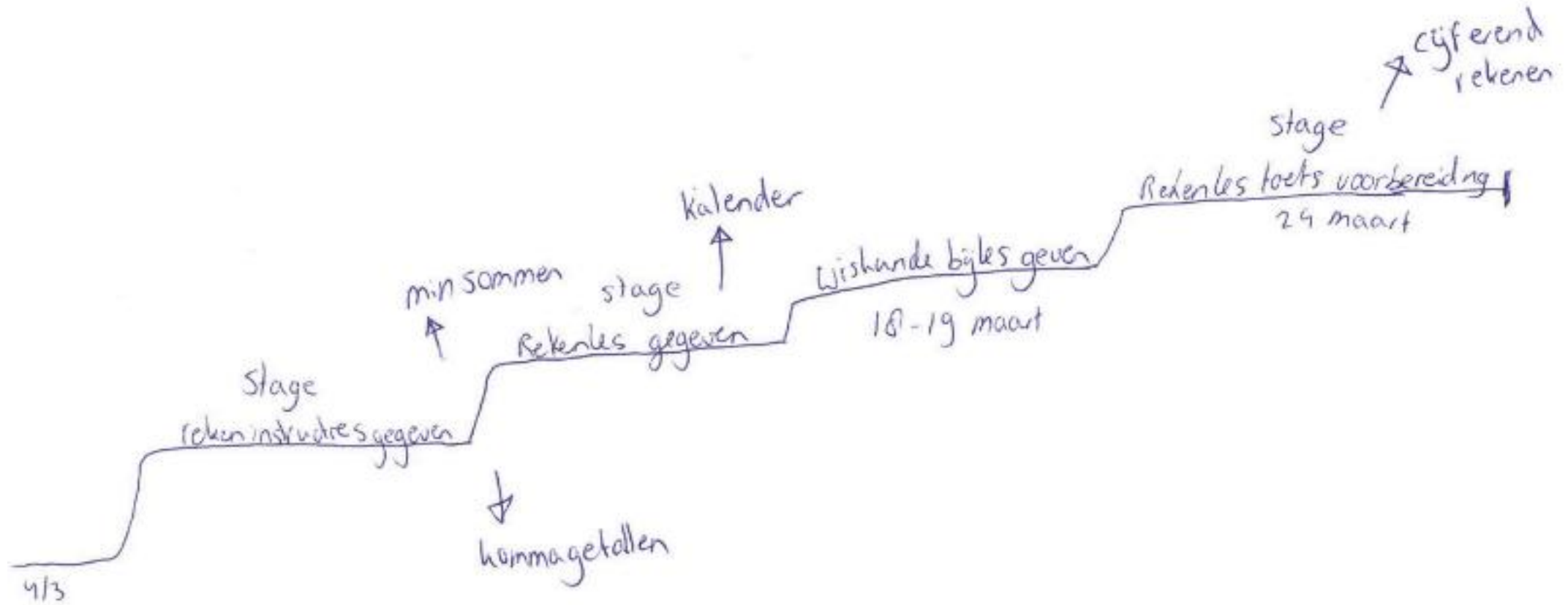

tafels en erelsbruggetjes
herhalen samen met leerling

leerling probeert
het zelf. Ik ben
erby om te helpen

Resultaten tekeningen

Doelen

- Zicht krijgen op bewustzijn van studenten
- Zoeken naar manieren om bewustzijn vergroten

Conclusie

Leraren in opleiding zijn enigszins bewust van eigen leer-/ontwikkelingslijn

..maar dit verschilt van hoe lerarenopleiders hiernaar kijken

In het dagelijks leven wordt rekenen-wiskunde herkend (vooral meten), ontwikkeling op eigen vaardigheid, emoties soms expliciet

Wiskundige attitude komt in de vragenlijst het minst naar voren, terwijl wiskunde in de wereld (het dagelijks leven) in bijna alle tekeningen terugkomt (17 van de 20)

Discussie

- Hoe komt het dat studenten zich relatief hoog op didactiek inschalen? Valt dit te verklaren vanuit het type feedback dat ze ontvangen op hun werkplek van leerlingen en mentor?
- Wat kun je met de gegevens uit de tekeningen in je opleidingsonderwijs?
- Hoe betrek je het dagelijks leven binnen het opleidingsonderwijs?

Het bewustzijn van pabostudenten van hun eigen leer- en ontwikkelingslijnen bij rekenen-wiskunde

Sonja Stuber & Michiel Veldhuis

*Radiantlectoraat rekenen-wiskunde
Hogeschool IPABO Amsterdam/Alkmaar*
s.stuber@ipabo.nl / m.veldhuis@ipabo.nl

